ที่ ปน ๐๐๒๓.๓/ว ๓๖๒๙

ถึง สำนักงานท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี และสำนักงานเทศบาลเมือง ทุกแห่ง

ด้วยจังหวัดปัตตานีได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า กรมการพัฒนาชุมชน ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (พชช.) ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๙ โดยมีสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เป็นหน่วยดำเนินการบริหารการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้จัดทำรายงานคุณภาพชีวิตของคนไทย จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๙ พร้อมแผ่นพับ เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการจัดเก็บข้อมูลฯ ให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบและนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้การประชาสัมพันธ์รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทย จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๙ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทยจากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๙ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่รับทราบผลการจัดเก็บข้อมูลฯ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๕๕๖๗ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๙ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดได้ทางเว็บไซต์สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี www.pattanilocal.go.th หัวข้อ “หนังสือราชการ” สำหรับสำนักงานท้องถิ่นอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ดำเนินการด้วย

จังหวัดปัตตานี ๗ ตุลาคม ๒๕๖๙

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐-๗๓๓๓ ๖๐๔๔ ต่อ ๑๐๕
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_ptn@dla.go.th

☐ ผ.ยห.
☐ กง.บถ.
☐ เส.
☐ งกม.
☐ กง.กง.
☐ กง.บป.

สถจ. ปัตตานี
รับที่ ๗๐๗๕
วันที่ ๐๕ ต.ค. ๒๕๖๙
เวลา 14.13.

ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๕๕๖๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ประชาสัมพันธ์รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทย จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทย จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๙ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับแจ้งจากกรมการพัฒนาชุมชนในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (พชช.) ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๙ โดยมีสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เป็นหน่วยดำเนินการบริหารการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้จัดทำรายงานคุณภาพชีวิตของคนไทย จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๙ พร้อมแผ่นพับ เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการจัดเก็บข้อมูลฯ ให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบและนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การประชาสัมพันธ์รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทย จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๙ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทย จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๖๙ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่รับทราบผลการจัดเก็บข้อมูลฯ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป สำหรับรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย สามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ https://shorturl.asia/xw9bfh หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายคิริพันธ์ ศรีกงพลี)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

https://shorturl.asia/xw9bfh

กองบริหารงานท้องถิ่น
กลุ่มงานแผนพัฒนาท้องถิ่น
โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๒๒
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน : นางสาวชนเนษฎ์ แก้วพุฒ โทร. ๐๙๙-๖๔๕๑๙๓๕

ตัวชี้วัดข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด		ผ่านเกณฑ์ จำนวน		ร้อยละ	ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน		ร้อยละ
หมวดที่ 3 การศึกษา มี 5 ตัวชี้วัด								
22. เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี มีพัฒนาการด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัยเด็กก่อนวัยเรียน	915,682	คน	915,490	คน	99.98*	192	คน	0.02
23. เด็กอายุ 6-15 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	3,221,234	คน	3,215,646	คน	99.83	5,588	คน	0.17
24. เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า และเด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	73,260	คน	73,083	คน	99.76	177	คน	0.24
25. คนอายุ 15 - 59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ หรือภาษาที่สาม และคิดเลขอย่างง่ายได้	21,117,362	คน	21,113,881	คน	99.98*	3,481	คน	0.02
26. ครัวเรือนได้รับการศึกษาต่อเนื่องและมีทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21	13,252,569	คร.	13,194,137	คร.	99.56	58,432	คร.	0.44

จากแผนภูมิเปรียบเทียบข้างต้น แสดงให้เห็นว่า **หมวดที่ 3 การศึกษา** ตัวชี้วัดที่คนไทยผ่านเกณฑ์มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ **ตัวชี้วัดที่ 25** คนอายุ 15 - 59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ หรือภาษาที่สาม และคิดเลขอย่างง่ายได้ ร้อยละ 99.98* **ตัวชี้วัดที่ 22** เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี มีพัฒนาการด้านสุขภาพการเรียนรู้และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัยเด็กก่อนวัยเรียน ร้อยละ 99.98* และ**ตัวชี้วัดที่ 23** เด็กอายุ 6 - 15 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ร้อยละ 99.83 ตามลำดับ

และตัวชี้วัดที่คนไทยไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด 2 ลำดับแรก ได้แก่ **ตัวชี้วัดที่ 26** ครัวเรือนได้รับการศึกษาต่อเนื่องและมีทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ร้อยละ 0.44 และ**ตัวชี้วัดที่ 24** เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า และเด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ ร้อยละ 0.24 ตามลำดับ

*หมายเหตุ ข้อมูลมีความแตกต่างกันในระดับทศนิยม 3 ตำแหน่ง

หมวดที่ 4 เศรษฐกิจ มี 4 ตัวชี้วัด

การมีงานทำและรายได้ ตัวชี้วัดนี้เป็นการพูดในเชิงเศรษฐกิจของครัวเรือนของคนวัยแรงงานและคนสูงอายุ รวมทั้งการออมเงินของครัวเรือน หมวดนี้ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด มีรายละเอียดข้อมูล ดังนี้

ตัวชี้วัดข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด		ผ่านเกณฑ์ จำนวน		ร้อยละ	ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน		ร้อยละ
หมวดที่ 4 เศรษฐกิจ มี 4 ตัวชี้วัด								
27. คนอายุ 15 - 59 ปี มีอาชีพและรายได้	19,113,130	คน	19,099,990	คน	99.93	13,140	คน	0.07
28. คนอายุ 60 ปี ขึ้นไป มีอาชีพหรือรายได้	9,329,879	คน	9,327,715	คน	99.98	2,164	คน	0.02
29. รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	13,252,569	คร.	13,234,529	คร.	99.86	18,040	คร.	0.14
30. ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	13,252,569	คร.	13,229,859	คร.	99.83	22,710	คร.	0.17

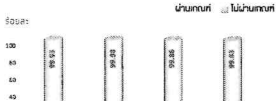

จากแผนภูมิเปรียบเทียบข้างต้น แสดงให้เห็นว่า หมวดที่ 4 **เศรษฐกิจ** ตัวชี้วัดที่คนไทยผ่านเกณฑ์มากที่สุด 2 ลำดับแรก ได้แก่ **ตัวชี้วัดที่ 28** คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพหรือรายได้ ร้อยละ 99.98 **ตัวชี้วัดที่ 27** คนอายุ 15 - 59 ปี มีอาชีพและรายได้ ร้อยละ 99.93 ตามลำดับ

และตัวชี้วัดที่คนไทยไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด 2 ลำดับแรก ได้แก่ **ตัวชี้วัดที่ 30** ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน ร้อยละ 0.17 **ตัวชี้วัดที่ 29** รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี ร้อยละ 0.14 ตามลำดับ

หมวดที่ 5 การคุ้มครองทางสังคมและการมีส่วนร่วม มี 8 ตัวชี้วัด

การคุ้มครองทางสังคมและการมีส่วนร่วม การจัดระบบหรือมาตรการในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนทุกคนตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติไว้ ไม่ว่าจะเป็นบริการสังคม การประกันสังคม รวมถึงรัฐบาลที่มีการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนได้รับเงินสวัสดิการจากรัฐ การช่วยเหลือทางสังคม การคุ้มครองอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งครอบคลุมถึงการจัดโครงข่ายการคุ้มครองทางสังคม การจัดระบบหรือมาตรการในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับผู้ด้อยโอกาสและคนยากจน และการจัดการกับความเสี่ยงทางสังคม ที่เกิดขึ้นจากวิกฤตทางเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติต่าง ๆ การได้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาตามแต่ละศาสนาที่ครัวเรือนนับถือ การมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น สมาชิกในครอบครัวมีเวลาอยู่พร้อมหน้าและได้ทำกิจกรรมร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น การออกแรงงาน การบริจาค/สมทบเงินและการบริจาคสมทบวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

ตัวชี้วัดข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด		ผ่านเกณฑ์ จำนวน		ร้อยละ	ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน		ร้อยละ
หมวดที่ 5 การคุ้มครองทางสังคมและการมีส่วนร่วม มี 8 ตัวชี้วัด								
31. เด็กแรกเกิด - 6 ปีที่ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 100,000 บาทต่อคนต่อปี ได้รับเงินอุดหนุนจากภาครัฐ	851,297	คน	850,471	คน	99.90	826	คน	0.10
32. ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 100,000 บาทต่อคนต่อปีและมีสมาชิกที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ได้รับเงินสวัสดิการจากรัฐ	7,553,514	คน	7,506,308	คน	99.38	47,206	คน	0.62
33. ครัวเรือนได้รับการคุ้มครองตามระบบและมาตรการคุ้มครองทางสังคม จากภาครัฐ และหรือชุมชน ภาคเอกชน	269,215	คน	268,655	คน	99.79	560	คน	0.21
34. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	9,370,510	คน	9,367,731	คน	99.97	2,779	คน	0.03
35. ผู้พิการได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน (ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2556)	587,224	คน	586,989	คน	99.96	235	คน	0.04
36. ครอบครัวมีความอบอุ่น	13,252,569	คร.	13,252,386	คร.	100.00	183	คร.	0.00*
37. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	33,584,922	คน	33,581,570	คน	99.99	3,352	คน	0.01
38. ครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น	13,252,569	คร.	13,250,343	คร.	99.98	2,226	คร.	0.02

*หมายเหตุ ข้อมูลมีความแตกต่างกันในระดับทศนิยม 3 ตำแหน่ง

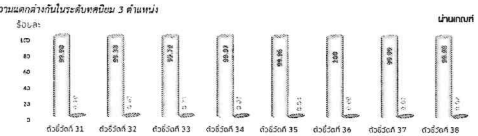

จากแผนภูมิเปรียบเทียบข้างต้น แสดงให้เห็นว่า หมวดที่ 5 การคุ้มครองทางสังคมและการมีส่วนร่วม ตัวชี้วัดที่คนไทยผ่านเกณฑ์มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ **ตัวชี้วัดที่ 36** ครอบครัวมีความอบอุ่น ร้อยละ 100 **ตัวชี้วัดที่ 37** คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ร้อยละ 99.99 และ**ตัวชี้วัดที่ 38** ครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น ร้อยละ 99.98 ตามลำดับ

และตัวชี้วัดที่คนไทยไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ **ตัวชี้วัดที่ 32** ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 100,000 บาทต่อคนต่อปีและมีสมาชิกที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ได้รับเงินสวัสดิการจากรัฐ ร้อยละ 0.62 **ตัวชี้วัดที่ 33** ครัวเรือนได้รับการคุ้มครองตามระบบและมาตรการคุ้มครองทางสังคม จากภาครัฐ และหรือชุมชน ภาคเอกชน ร้อยละ 0.21 และ**ตัวชี้วัดที่ 31** เด็กแรกเกิด - 6 ปีที่ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 100,000 บาทต่อคนต่อปี ได้รับเงินอุดหนุนจากภาครัฐ ร้อยละ 0.10 ตามลำดับ

▶ คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 40,000 บาทต่อปี
ไม่ผ่านเกณฑ์ 3 ลำดับแรก (0.14%)

▶ รายได้เฉลี่ยของคนไทย
98,066.62 บาท/คน/ปี

3 ลำดับแรกที่ผ่านเกณฑ์ มากที่สุด

ตัวชี้วัดที่ 36 ครอบครัวมีความอบอุ่น จำนวน 13,252,386 ครัวเรือน (100.00%)
ตัวชี้วัดที่ 6 ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน จำนวน 13,252,069 ครัวเรือน (100.00%)
ตัวชี้วัดที่ 17 ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (100.00%)

3 ลำดับแรกที่ไม่ผ่านเกณฑ์ มากที่สุด

ตัวชี้วัดที่ 21 ครัวเรือนเข้าถึงบริการขนส่งสาธารณะ ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 154,803 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.17 จากทั้งหมด 13,252,569 ครัวเรือน
ตัวชี้วัดที่ 12 คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 265,640 คน คิดเป็นร้อยละ 1.16 จากทั้งหมด 22,942,331 คน
ตัวชี้วัดที่ 32 ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 100,000 บาทต่อคนต่อปีและมีสมาชิกที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ได้รับเงินสวัสดิการจากรัฐ ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 47,206 คน คิดเป็นร้อยละ 0.62 จากทั้งหมด 7,553,514 คน

ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

คือ ข้อมูลในระดับครัวเรือนที่แสดงถึงสภาพความจำเป็นพื้นฐานของคนในครัวเรือนในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตที่ได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเอาไว้ว่าคนควรจะมีคุณภาพชีวิตในแต่ละเรื่องอย่างไรในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ

เป็นข้อมูลที่แสดงถึงลักษณะของสังคมไทยที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของเครื่องชี้วัดว่า อย่างน้อยคนไทยควรจะมีระดับความเป็นอยู่ไม่ต่ำกว่าระดับใดใน ในช่วงระยะเวลาหนึ่งและทำให้ประชาชนสามารถทราบได้ด้วยตนเองว่าในขณะนี้ คุณภาพชีวิตของตนเองครอบครัว รวมไปถึงหมู่บ้าน/ชุมชน อยู่ในระดับใด มีปัญหาที่จะต้องแก้ไขในเรื่องใดบ้าง เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว และสังคม อันเป็นนโยบายสำคัญในการพัฒนาประเทศ

หลักการของความจำเป็นพื้นฐาน

- ใช้เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานเป็นเครื่องมือของกระบวนการเรียนรู้ในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ทราบถึงสภาพความเป็นอยู่ของตนเอง และหมู่บ้าน/ชุมชน ว่าบรรลุตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานแล้วหรือไม่
- ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยผ่านกระบวนการความจำเป็นพื้นฐาน นับตั้งแต่การกำหนดปัญหาความต้องการที่แท้จริงของชุมชน ค้นหา แนวทางแก้ไขปัญหา ตลอดจนการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
- ใช้ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานเป็นแนวทางในการคัดเลือกโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่แท้จริงของหมู่บ้าน/ชุมชน สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน

เพื่อให้ประชาชนสามารถพัฒนาวิธีคิดความเป็นอยู่ของตนเอง และครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี อย่างน้อยผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน โดยมีเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานเป็นเครื่องมือ

ประโยชน์ของข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน

ประชาชน สามารถทราบถึงคุณภาพชีวิต สภาพความเป็นอยู่และสภาพของปัญหาหมู่บ้าน/ชุมชนตนเองว่าเป็นอย่างไร ควรแก้ไขในเรื่องใดบ้าง

ภาครัฐ สามารถทราบถึงปัญหาที่แท้จริงของประชาชน ครัวเรือน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัดใด มีปัญหาเรื่องอะไร และสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ตรงกับที่ประชาชนต้องการ โดยการใช้ข้อมูลกำหนดพื้นที่เป้าหมาย ในการวางแผนการพัฒนาด้านต่างๆ การดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการพัฒนา ของหน่วยงานทุกระดับ

ภาคเอกชน สามารถนำข้อมูล จปฐ. มาใช้ในการตัดสินใจและการวางแผนในการบริหารการลงทุนทางธุรกิจ

คุณภาพชีวิตของคนไทย

ปี 2569

จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2569

โดย คณะกรรมการอำนวยการ
งานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (พชช.)

รายงาน
คุณภาพชีวิตคนไทย ปี 2569

ในส่วนนี้เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ซึ่งดำเนินการจัดเก็บจากครัวเรือนที่มีผู้อาศัยอยู่จริง โดยในปี 2569 มีผลการจัดเก็บข้อมูลในครัวเรือนทั่วประเทศ ใน 76 จังหวัด 878 อำเภอ 7,249 ตำบล 7,765 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 83,617 หมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน 13,252,569 ครัวเรือน มีประชาชนที่อาศัยอยู่จริง จำนวน 34,369,166 คน

จำนวนครัวเรือน 13,252,569 ครัวเรือน

โดยแต่ละภาค มีจำนวนครัวเรือน ดังนี้

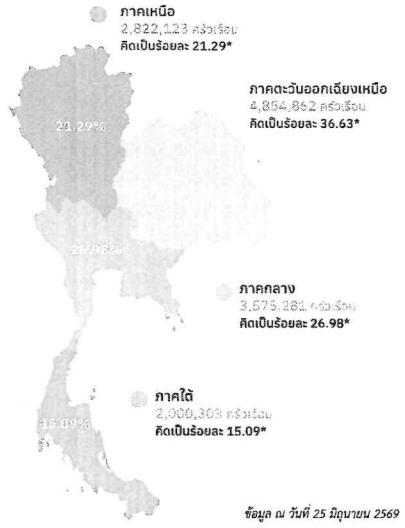

ข้อมูล ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2569

**หมายเหตุ ข้อมูลมีความแตกต่างกันในระดับทศนิยม 3 ตำแหน่ง*

จำนวนประชากร 34,369,166 คน

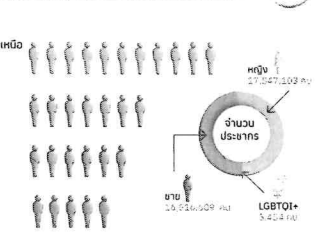

ที่	ภาค	เพศชาย (คน)	เพศหญิง (คน)	เพศ LGBTQI+ (คน)	รวม (คน)	ร้อยละ
1	ตะวันออกเฉียงเหนือ	6,580,050	7,080,199	2,539	13,662,788	39.75
2	กลาง	3,952,374	4,329,906	749	8,283,029	24.10
3	เหนือ	3,432,559	3,730,959	1,764	7,165,282	20.85
4	ใต้	2,551,626	2,706,039	402	5,258,067	15.30
	รวม	**16,516,609**	**17,847,103**	**5,454**	**34,369,166**	**100.00**

จากการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2569 ซึ่งเป็นข้อมูลในรอบปีที่ผ่านมา (ปี 2568) ของคนไทยที่อาศัยอยู่จริง ทั้ง 76 จังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) จำนวน 13,252,569 ครัวเรือน 34,369,166 คน พบว่าคนไทยมีคุณภาพชีวิตตามเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) จำนวน 5 หมวด 38 ตัวชี้วัด ดังนี้

หมวดที่ 1 สุขภาพ มี 12 ตัวชี้วัด

การมีสุขภาพดีเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำรงชีวิตให้มีความสุข ต้องเป็นผู้ที่มีสภาวะทางร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีโครงสร้างของร่างกายที่เหมาะสม สามารถปฏิบัติงานหรือทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว มีบุคลิกภาพที่ดี ดังนั้น การพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรง จึงถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นหมวดแรกในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวคิดความจำเป็นพื้นฐาน หมวดนี้ประกอบด้วย 12 ตัวชี้วัด มีรายละเอียดข้อมูล ดังนี้

ตัวชี้วัดข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด		ผ่านเกณฑ์ จำนวน		ร้อยละ	ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน		ร้อยละ
หมวดที่ 1 สุขภาพ มี 12 ตัวชี้วัด								
1. การฝากครรภ์อย่างมีคุณภาพ	35,278	คน	35,259	คน	99.95	19	คน	0.05
2. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป	121,051	คน	120,918	คน	99.89	133	คน	0.11
3. เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน	121,052	คน	120,994	คน	99.95	58	คน	0.05
4. เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	2,871,226	คน	2,860,969	คน	99.64	10,257	คน	0.36
5. เด็กได้รับการดูแลและมีพัฒนาการที่เหมาะสม	784,385	คน	784,065	คน	99.96	320	คน	0.04
6. ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	13,252,569	ครว.	13,252,069	ครว.	100.00	500	ครว.	0.00*
7. ครัวเรือนมีความรู้และป้องกันตนเองเพื่อควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ	13,252,569	ครว.	13,249,349	ครว.	99.98	3,220	ครว.	0.02
8. ครัวเรือนสามารถดูแลตนเอง/สมาชิก เมื่อมีอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น	13,252,569	ครว.	13,251,564	ครว.	99.99*	1,005	ครว.	0.01
9. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที	32,988,011	คน	32,985,023	คน	99.99*	1,988	คน	0.01
10. ผู้ป่วยติดเตียงได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	68,488	คน	68,470	คน	99.97	18	คน	0.03
11. คนในครัวเรือนมีประกันสุขภาพ/สิทธิรักษาพยาบาล และทราบสถานที่ใช้บริการตามสิทธิ	34,369,166	คน	34,367,262	คน	99.99*	1,904	คน	0.01
12. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	22,942,331	คน	22,676,691	คน	98.84	265,640	คน	1.16

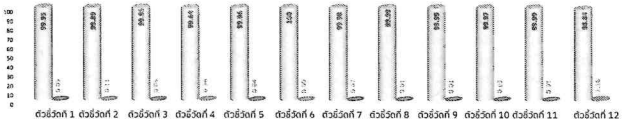

จากแผนภูมิเปรียบเทียบข้างต้น แสดงให้เห็นว่า **หมวดที่ 1 สุขภาพ** ตัวชี้วัดที่คนไทยผ่านเกณฑ์มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ **ตัวชี้วัดที่ 6** ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน ร้อยละ 100 **ตัวชี้วัดที่ 8** ครัวเรือนสามารถดูแลตนเอง/สมาชิก เมื่อมีอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น ร้อยละ 99.99* และ**ตัวชี้วัดที่ 11** คนในครัวเรือนมีประกันสุขภาพ/สิทธิรักษาพยาบาล และทราบสถานที่ใช้บริการตามสิทธิ ร้อยละ 99.99*

และตัวชี้วัดที่คนไทยไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ **ตัวชี้วัดที่ 12** คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีร้อยละ 1.16 **ตัวชี้วัดที่ 4** เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตาราง สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ร้อยละ 0.36 และ**ตัวชี้วัดที่ 2** เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป ร้อยละ 0.11

**หมายเหตุ ข้อมูลมีความแตกต่างกันในระดับทศนิยม 3 ตำแหน่ง*

หมวดที่ 2 มาตรฐานความเป็นอยู่ มี 9 ตัวชี้วัด

ที่อยู่อาศัยเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่สำคัญและจำเป็นในการดำรงชีวิตของมนุษย์ คนจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีนอกจากจะต้องมีสุขภาพดีแล้ว ควรต้องมีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดี อันได้แก่ ที่อยู่อาศัยที่มั่นคงแข็งแรง สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นแหล่งพักพิงสำหรับสร้างความอบอุ่นในครอบครัว มีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภค มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินของคนในครัวเรือน และการเข้าถึงบริการต่าง ๆ หมวดนี้ประกอบด้วย 9 ตัวชี้วัด มีรายละเอียดข้อมูลดังนี้

ตัวชี้วัดข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด		ผ่านเกณฑ์ จำนวน		ร้อยละ	ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน		ร้อยละ
หมวดที่ 2 มาตรฐานความเป็นอยู่ มี 9 ตัวชี้วัด								
13. ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย บ้านมีสภาพคงทนถาวร และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม	13,252,569	ครว.	13,245,876	ครว.	99.95	6,693	ครว.	0.05
14. ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนและได้รับบริการจัดเก็บขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ	13,252,569	ครว.	13,239,826	ครว.	99.90	12,743	ครว.	0.10
15. ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	13,252,569	ครว.	13,236,466	ครว.	99.88	16,103	ครว.	0.12
16. ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี และมีการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติ	13,252,569	ครว.	13,194,069	ครว.	99.56	58,500	ครว.	0.44
17. ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	13,252,569	ครว.	13,251,912	ครว.	100.00	657	ครว.	0.00*
18. ครัวเรือนมีน้ำสำหรับบริโภคและอุปโภคเพียงพอตลอดปี	13,252,569	ครว.	13,249,773	ครว.	99.98	2,796	ครว.	0.02
19. ครัวเรือนเข้าถึงไฟฟ้าและใช้บริการไฟฟ้า	13,252,569	ครว.	13,224,970	ครว.	99.79	27,599	ครว.	0.21
20. ครัวเรือนเข้าถึงและใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และอินเทอร์เน็ต	13,252,569	ครว.	13,227,649	ครว.	99.81	24,920	ครว.	0.19
21. ครัวเรือนเข้าถึงบริการขนส่งสาธารณะ	13,252,569	ครว.	13,097,766	ครว.	98.83	154,803	ครว.	1.17

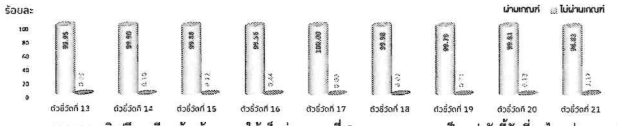

จากแผนภูมิเปรียบเทียบข้างต้น แสดงให้เห็นว่า **หมวดที่ 2 มาตรฐานความเป็นอยู่** ตัวชี้วัดที่คนไทยผ่านเกณฑ์มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ **ตัวชี้วัดที่ 17** ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ร้อยละ 100 **ตัวชี้วัดที่ 18** ครัวเรือนมีน้ำสำหรับบริโภคและอุปโภคเพียงพอตลอดปี ร้อยละ 99.98 และ**ตัวชี้วัดที่ 13** ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย บ้านมีสภาพคงทนถาวร และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ร้อยละ 99.95 ตามลำดับ

และตัวชี้วัดที่คนไทยไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ **ตัวชี้วัดที่ 21** ครัวเรือนเข้าถึงบริการขนส่งสาธารณะ ร้อยละ 1.17 **ตัวชี้วัดที่ 16** ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี และมีการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติ ร้อยละ 0.44 และ**ตัวชี้วัดที่ 19** ครัวเรือนเข้าถึงไฟฟ้าและใช้บริการไฟฟ้า ร้อยละ 0.21 ตามลำดับ

หมวดที่ 3 การศึกษา มี 5 ตัวชี้วัด

คน เป็นปัจจัยและผลของการพัฒนาประเทศ หากประชากรของประเทศมีคุณภาพ จะส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาที่ยั่งยืน คนจะมีคุณภาพได้ก็ด้วยการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ การสร้างคนให้มีความรู้ ความสามารถมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นมีลักษณะนิสัยจิตใจที่ดีงาม มีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อคนเองและสังคม การศึกษาช่วยให้คนเจริญงอกงาม ทั้งทางปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม การศึกษาจึงเป็นความจำเป็นของชีวิตอีกประการหนึ่ง นอกเหนือจากความจำเป็นด้านที่อยู่อาศัย อาหารเครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค การศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่ 5 ของชีวิต เป็นปัจจัยที่จะช่วยแก้ปัญหาทุก ๆ ด้านของชีวิต และเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของชีวิตในโลกที่มีกระแสความเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบให้วิถีดำรงชีวิตต้องเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกัน การศึกษายิ่งมีบทบาทและความจำเป็นมากขึ้นด้วย ดังคำกล่าวที่ว่า **"การศึกษาพัฒนาคน คนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติ"** การศึกษาจึงเป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพคน ดังนั้น **"การศึกษา"** จึงได้ถูกกำหนดไว้เป็นหมวดที่ 3 ของความจำเป็นพื้นฐานของประชาชนไทย หมวดนี้ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด มีรายละเอียดข้อมูลดังนี้

ติดต่อสอบถามและขอรับบริการข้อมูลได้ที่
ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร 10210 โทรศัพท์ 0 2141 6047
https://www.cdd.go.th หรือ https://smartbmn.cdd.go.th